

L'escalímetre de l'estalvi

guia per al professor

Activitat de l'escalímetre de l'estalvi

Activitat en línia per al cicle superior de primària

En què consisteix el joc:

L'objectiu del joc és treballar l'estalvi energètic mitjançant un joc de taula en el qual els participants han de respondre preguntes i realitzar accions per a veure la seva capacitat d'estalviar energia. El tauler de joc és una escala i, a mesura que els alumnes responen bé les preguntes, van pujant en el seu nivell d'estalvi.

El joc consta de:

- **Targetes de preguntes.**
- **Targetes d'acció.**
- **Tauler de joc.**

Metodologia del joc:

Es formen tants grups com siguin necessaris per jugar-hi. Aconsellem realitzar grups amb pocs alumnes perquè així tots puguin participar en el joc.

Tots els grups juguen alhora, és a dir, que tots realitzen les mateixes accions i responen les mateixes preguntes al mateix temps.

El professor és el guia del joc, de manera que totes les preguntes i totes les accions passen per les seves mans.

Cada grup té el seu taulell i colors per a pintar els graons que vagin pujant. Recomanem que disposin de folis o d'una llibreta per resoldre les preguntes o les accions que vagin sorgint en el joc. Recordem que pugen els esglaons de l'escalímetre a mesura que responen correctament les preguntes.

El professor té el feix de targetes, on estan barrejades les targetes de preguntes amb les d'acció. Només les pot llegir el professor.

Comença el joc!

El professor aixecarà la primera targeta i llegirà la pregunta o l'acció que s'ha de realitzar. Els grups participants respondran la pregunta en la llibreta o paper o bé realitzaran l'acció pertinent. El professor mirarà les respostes de cada grup i els dirà si poden avançar o no en l'escalímetre.

La dinàmica és senzilla. El professor llegeix cada pregunta o acció i els grups la responen en la llibreta. El professor mira la resposta de cada grup i els fa pujar o quedar-se on estan. En pujar els esglaons aniran pintant amb els colors corresponents el seu tauler.

Quan la **pregunta tingui tres o més opcions** de resposta, el grup pujarà **un graó**.

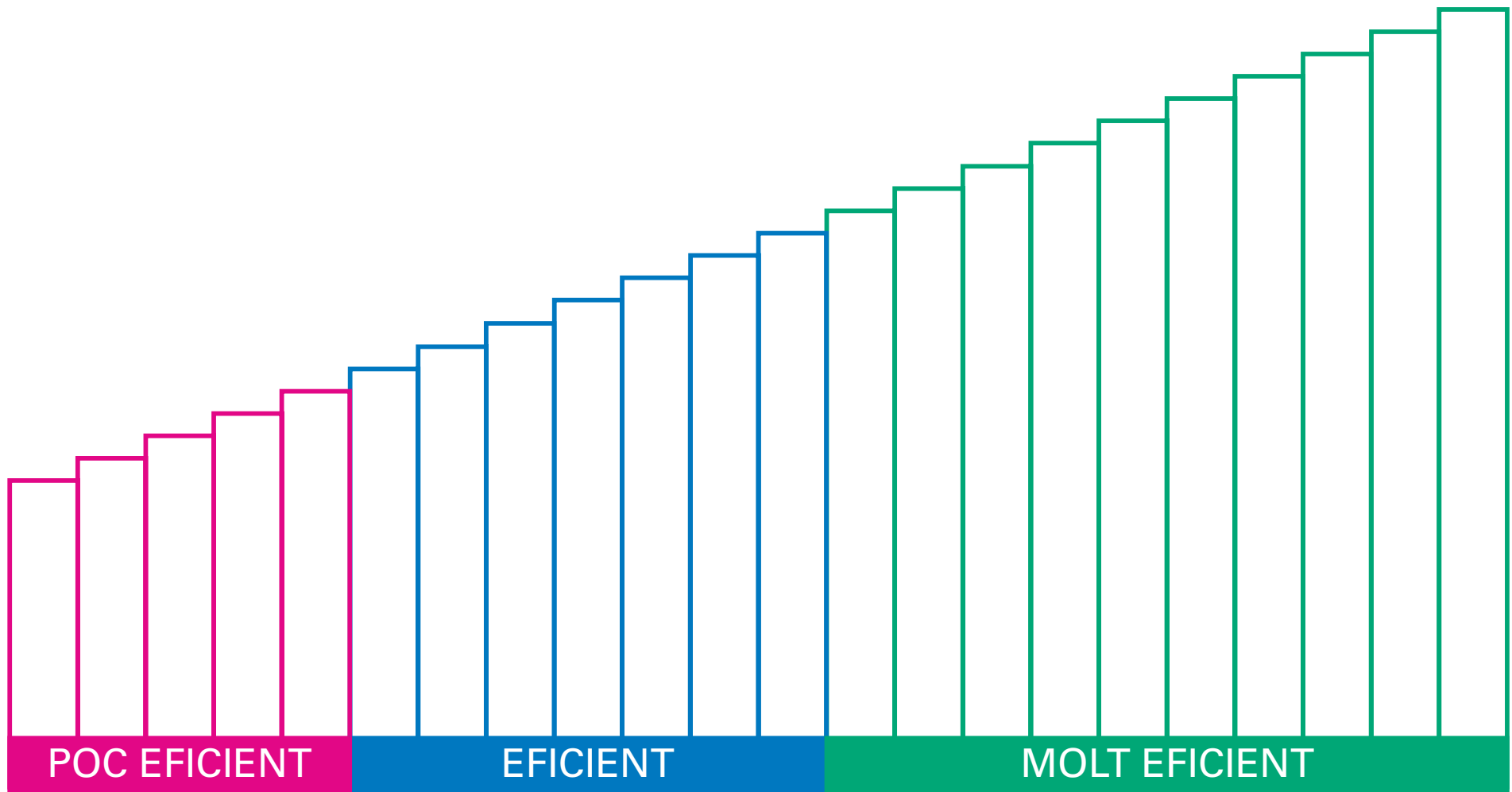
Quan la pregunta sigui una **targeta d'acció o tingui dues opcions** de resposta, el grup pujarà **mig graó**.

El joc té **dos finals possibles**:

- **Un dels grups arriba al punt més alt de l'escalímetre.**
- **S'acaben les targetes del feix.**

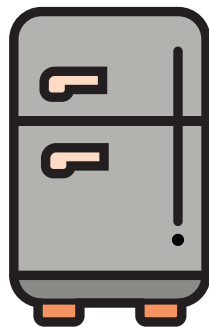
L'escalímetre de l'estalvi

Targetes d'acció

L'etiqueta energètica

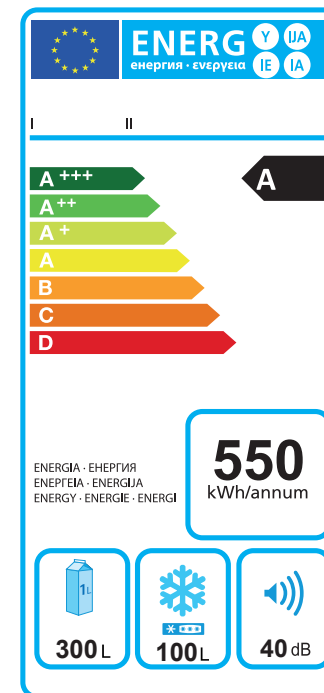
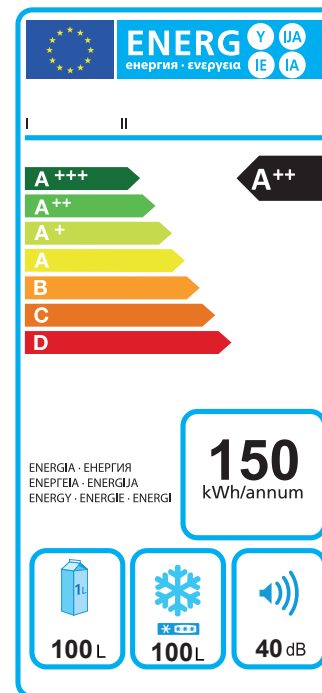
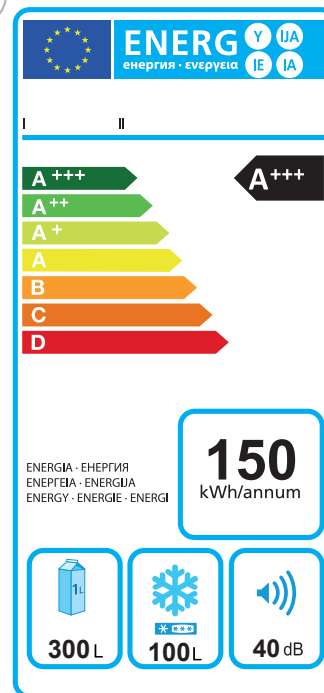
Teniu un aparell que ha deixat de funcionar i s'ha de canviar: la nevera. Us mostrem les següents etiquetes energètiques perquè decidiu quin aparell és més eficient. més eficiente.

Resposta

La primera

endesa Educa

Apagada

És de nit, sou a la vostra habitació llegint i, de cop, se'n va la llum. Què feu?

Resposta

Buscar els vostres pares i ajudar-los amb la llanterna perquè puguin pujar l'interruptor ICP del panell de control.

endesa
Educa

Il·luminació

La bombeta de la nostra habitació s'ha fos i en canviar-la ens hem cremat. Ai!!! Quin tipus de bombeta col·locarem perquè no ens tornem a cremar quan la canviem?

Resposta

Usarem una LED. És la que menys electricitat perd en forma de calor.

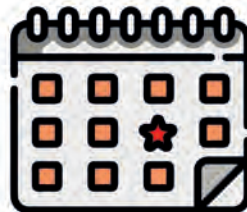
endesa
Educa

Consum

Teniu molts aparells a casa que consumeixen electricitat, però el consum és diferent si és estiu o hivern. En quina època de l'any creieu que es consumeix més energia? Quins aparells són els responsables?

Resposta

A l'estiu i els aparells de climatització.

endesa
Educa

Consum fantasma

A casa tenim aparells elèctrics que consumeixen energia encara que no els usem. Per exemple, la televisió, l'ordinador, la consola... Sabeu per què aquests aparells consumeixen encara que no els usem?

Resposta

A causa de l'stand-by, un sistema que els deixa "adormits", però no els apaga del tot. Per a evitar aquest tipus de consum, hem d'apagar-los físicament, no amb el comandament.

endesa
Educa

Consum d'aigua

Ja sabeu que l'aigua és necessària per a totes les formes de vida i en molts zones del món escasseja. Quines accions podem fer a casa per a evitar el consum excessiu d'aigua?

Resposta

Tancar les aixetes quan no necessitem aigua, dutxar-nos en lloc de banyar-nos, posar controladors d'aigua en les cisternes dels lavabos, usar reguladors de pressió en les aixetes...

endesa
Educa

Contaminació atmosfèrica

Avui dia hi ha moltes ciutats que han limitat la presència de cotxes en alguns punts de la ciutat. Quins transports podem usar per a moure'ns per la ciutat sense impactar en el medi ambient?

Resposta

Transport públic (tramvia, metre, tren, bus elèctric) o privat amb cotxes amb distintiu ambiental 0 o Blau C (amb totes les places ocupades).

endesa
Educa

Reciclatge

S'han acabat les piles de la nostra llanterna. Què podem fer per si encara volem fer servir piles però sense generar residus cada vegada que s'esgoten?

Resposta

Podem usar piles recarregables. D'aquesta manera, recarreguem les piles i no generem residu. També podem canviar de llanterna i passar-nos a les llanternes de dinamo que es carreguen amb el moviment.

endesa
Educa

Quins són els millors colors per pintar les habitacions?:

- A – Els colors foscos.
- B – Els colors clars.
- C – Els colors que a mi m'agradin.

Resposta

B – Els colors clars perquè l'espai té més lluminositat i no es necessita tanta llum artificial.

endesa
Educa

Les bombetes s'han de netejar periòdicament per garantir-ne el bon funcionament i millorar-ne el rendiment:

- A – Cert.
- B – Fals.

Resposta

A – Cert.

endesa
Educa

Els tubs fluorescents convencionals s'utilitzen en llocs on s'està molta estona encesa la llum, per què?:

- A – Perquè gasten poc.
- B – Perquè gasten molt.
- C – Perquè il·luminen més.

Resposta

A – Perquè gasten poc.

endesa
Educa

Les tapes de les cassoles han de ser:

- A – Gruixudes.
- B – Fines.
- C – De qualsevol manera.

Resposta

A – Gruixudes, perquè conserven la calor i així estalviem energia.

endesa
Educa

Què podem fer per evitar pèrdues de calor a l'hivern?:

- A – Obrir portes i finestres.
- B – Augmentar la temperatura de la calefacció.
- C – Tancar portes i finestres.

Resposta

C – Tancar portes i finestres.

Quan es fon una bombeta, què n'hem de fer?:

- A – Llençar-la a les escombraries.
- B – Llençar-la al contenidor groc.
- C – Portar-la a un punt verd.

Resposta

C – Portar-la a un punt verd.

Fer servir bombetes de baix consum contribueix a l'estalvi energètic?:

- A – Sí
- B – No

Resposta

A – Sí

Quina de les accions següents serveix per estalviar energia?:

- A – Posar el rentaplats a mitja càrrega.
- B – Tenir les finestres obertes quan la calefacció està encesa.
- C – Mantenir la porta del forn tancada quan està en funcionament.

Resposta

C – Mantenir la porta del forn tancada quan està en funcionament.

La nevera ha de tancar bé (hermèticament) perquè....:

- A – Marxi el fred.
- B – No marxi el fred.
- C – No marxin les olors.

Resposta

B – No marxi el fred

endesa
Educa

Creieu que encendre i apagar molts cops els fluorescents pot influir en la seva durada?:

- A – Sí
- B – No

Resposta

A – Sí, és per això que es col·loquen en llocs d'ús continuat.

endesa
Educa

Quin electrodomèstic funciona durant tot el dia?:

- A – La televisió.
- B – La nevera.
- C – El forn.

Resposta

B – La nevera.

endesa
Educa

L'assecadora de la roba és un aparell que...:

- A – Gasta molta energia.
- B – Gasta poca energia.
- C – Gasta molta energia, però és imprescindible.

Resposta

A – Gasta molta energia. Si podem, és preferible estendre la roba al sol.

endesa
Educa

Per a què serveix el termòstat de la calefacció?:

- A – Per mantenir una temperatura constant.
- B – Per augmentar la temperatura.
- C – Per encendre la calefacció.

Resposta

A – Per mantenir una temperatura constant.

endesa
Educa

Quan acabem de cuinar uns macarrons i els volem guardar a la nevera fins a l'hora de dinar...:

- A – Els posem directament a la nevera.
- B – Millor al congelador, que es refredin més ràpid.
- C – Els deixem fora de la nevera una estona.

Resposta

C – Els deixem fora una estona, abans de posar-los a la nevera.

endesa
Educa

Per estalviar energia i aigua, que és preferible?:

- A – Banyar-se .
- B – Dutxar-se.
- C – Ni dutxar-se ni banyar-se.

Resposta

B – Dutxar-se.

endesa
Educa

Si estem a casa amb màniga curta i tenim fred, creieu que és preferible augmentar la temperatura de la calefacció o posar-se un jersei?:

- A – Augmentar la calefacció.
- B – Posar-se un jersei.

Resposta

B – Posar-se un jersei.

endesa
Educa

On és més necessari tenir assecadora de roba?:

- A – A Barcelona, encara que fa sol molts dies a l'any.
- B – A Londres, perquè hi plou molt sovint.
- C – A Sevilla, on plou molt poquet i fa molta calor.

Resposta

B – A Londres, perquè hi plou molt sovint.

La calefacció suposa un consum energètic molt gran a casa. Per això és important...:

- A – Regular bé la temperatura de la casa.
- B – No revisar la factura que ens arriba.
- C – Regular bé la temperatura de la calefacció.

Resposta

C – Regular bé la temperatura de la calefacció i no posar-la gaire alta.

Quins són els millors comandaments per a les consoles:

- A – Els que van amb piles.
- B – Els que van amb bateries.

Resposta

B - Els que van amb bateries, perquè generen menys residus.

Què consumeix més energia a la llar?:

- A – Il·luminació.
- B – Aigua calenta.
- C – Cuina.
- D – Calefacció.

Resposta

D – Calefacció.

Les cassoles han de tenir la mateixa mida que el fogó de la cuina?:

- A – Sí.
- B – No.
- C – No ho sé.

Resposta

A – Sí, perquè si el fogó és més gran, el foc sobresurt i perdem energia.

endesa
Educa

Si a l'hivern vas en màniga curta per casa amb la calefacció encesa, vol dir què..:

- A – La temperatura de la calefacció és massa baixa.
- B – La temperatura de la calefacció és massa alta.
- C – La temperatura de la calefacció és perfecta.

Resposta

B – La temperatura de la calefacció és massa alta.

endesa
Educa

Si hem de posar la rentadora, és preferible esperar a tenir força roba en comptes de fer servir el programa de mitja càrrega?:

- A – Sí.
- B – No.
- C – És igual.

Resposta

A – Sí, perquè estalviem aigua i energia.

endesa
Educa

Quan utilitzem piles, és preferible utilitzar-ne de recarregables?:

- A – Sí, perquè duren més que les altres .
- B – Sí, perquè reduïm la generació de residus.
- C – No, són millors les d'un sol ús.

Resposta

B – Sí, perquè reduïm la generació de residus.

endesa
Educa

La funció d'un escalfador elèctric és...:

- A – Escalfar l'aigua.
- B – Refredar l'aigua.
- C – Netejar l'aigua.

Resposta

A – Escalfar l'aigua.

endesa
Educa

Com està indicada l'eficiència dels aparells en l'etiqueta energètica?:

- A – Amb figures.
- B – Amb colors.
- C – Amb lletres i colors.

Resposta

C – Amb lletres i colors.

endesa
Educa

Estàs preparant una pizza al forn per sopar. Quan apagues el forn?:

- A – Uns minuts abans que la pizza estigui feta.
- B – Just al moment en què la pizza està feta.
- C – Després de treure la pizza del forn.

Resposta

A – Uns minuts abans que la pizza estigui feta.

endesa
Educa

Què consumeix menys energia?:

- A – Planxar una peça de roba cada dia.
- B – Planxar amb pedres pesades i calentes.
- C – Esperar a tenir més peces de roba i planxar-les el mateix dia.

Resposta

C – Esperar a tenir més peces de roba i planxar-les el mateix dia.

endesa
Educa

S'han de tancar les portes i les finestres quan la calefacció està encesa?:

- A – No, perquè així la calefacció consumeix menys.
- B – Sí, per evitar perdre l'escalfor.
- C – No, perquè si no en disminueix el rendiment.

Resposta

A - Sí, per evitar perdre l'escalfor.

Deixar entrar el sol molta estona a l'hivern permet:

- A – Estalviar energia en calefacció.
- B – Estalviar energia en il·luminació.
- C – Totes dues coses alhora.

Resposta

C – Totes dues coses alhora.

Què és millor per a l'estalvi energètic, tapar o destapar les cassoles mentre cuinem?:

- A – Tapar-les.
- B – Destapar-les.
- C – Depèn del que estiguem cuinant.

Resposta

A – Tapar-les. Mantenim la calor i estalviem fins a un 30% d'energia.

Quina part d'un ordinador és la que consumeix més?:

- A – El teclat.
- B – El ratolí.
- C – El monitor.

Resposta

C – El monitor, per això cal apagar-lo o deixar-lo en suspensió/mode estalvi d'energia quan no l'utilitzem.

Com hem de fer servir el rentaplats?:

- A – Mig ple.
- B – Ben ple.
- C – És igual.

Resposta

B – Ben ple, per aprofitar al màxim l'aigua i l'energia que consumeix.

Què consumeix més energia?:

- A – Una batedora.
- B – Un ordinador.
- C – Un assecador de mans.

Resposta

C – Un assecador de mans, perquè el procés d'escalfar l'aire necessita molta energia.

